

חמישה מי יודע

מיוחד: מגיד השיעור שמוסר חמישה שיעורים המוניים מדי יום

מאת: מ. גלסנר

לדעת מי יהיה, אבל ברוך ה' תמיד היו. לאט לאט הצטרף עוד אדם, בהמשך עוד אחד, וכך הגענו לשמונה ועשרה משתתפים.

אבל זה היה רק השיעור הראשון: "בשלב כלשהו ניגש אלי יהודי ואמר לי, 'אני רוצה להצטרף אבל שש בבוקר זה מוקדם מדי עבורי'. הוא ביקש שיעור בשבע וחצי. אמרתי לו שזו שעה שאני מוציא את הילדים מהבית למוסדות החינוך. בסוף הסכמנו על שעה שמונה ורבע. ככה התחיל שיעור נוסף של שמונה ורבע עד תשע. השיעור הזה צמח מספרית במהירות גדולה יותר, עם השנים גדל ל-50 איש וכיום הוא מכיל כ-80-90 משתתפים כ"י".

מצווה גוררת מצווה

שיעורי הבוקר עשו מסתבר פרסום רב, וכך הגיע יהודי והתלונן מדוע הוא אשם שהוא עובד בבוקר, וביקש שיעור בערב. כך נפתח השיעור השלישי במספר, בשעה שבע בערב.

בתחילת המחזור הנוכחי לפני שבע שנים, עלה במוחו של הרב קלופפר רעיון: שיעור עבור אבות ובנים, המיועד לבחורים בגילאי תיכון יחד עם הוריהם. "הגענו למצב של סב, אב ונכד שישבו יחדיו ולמדו", הוא מספר ועיניו בורקות. לימים זה שודרג והפך לחלק ממתכונת השיעורים בישיבה התיכונית הסמוכה נועם.

ושיעור הצטרף לשיעור: "לפני שנה פתחו בית כנסת ענק ומפואר בכפר גנים ג' בשם 'ניגוני חיים'. מי שבנה את בית הכנסת דיבר איתי. אמרתי לו שלהתחיל בית כנסת חייבים לעשות זאת עם שיעור בדף היומי. מדובר באוכלוסיה צעירה יחסית, המבוססת על זוגות צעירים, שראויים לשיעור איכותי.

משנה: לפני חמש עשרה שנה התחיל הרב דוד קלופפר מפתח תקווה מילוי מקום לחבר שמסר שיעור בדף היומי. מאז חלפו יותר משני מחזורים של לימוד הש"ס, וכיום מוסר הרב קלופפר לא כחות מחמישה שיעורים מדי יום, בהשתתפות מאות לומדים ■ יש לי סייעתא דשמיא לא רגילה בכל מה שנוגע לשיעורים. אני מרגיש ממש שהקב"ה משגיח על צעדי ומסייע לי", הוא מספר ■ גם הלומדים מצידם, לא מוותרים על אף שיעור: "יש בין הלומדים אנשי עסקים שטסים לחו"ל תכופות, הם מתחברים דרך הרשת לשיעור כמעט במסירות נפש" ■ "הגמרות המבוארות כמו מתיבתא, מסייעות למהפכה. ניתן כיום להבין בקלות ולהשלים חוסרים, וכך לשמור על הרצף ולסיים מסכתות", הוא מסביר ■ וגם: סיפורו של החתן שערך סיום מסכת באמצע חתונתו ■ הדרך עלך

הרב דוד קלופפר הוא מגיד שיעור בדף היומי בפתח תקווה. למען הדיוק, הוא מוסד של שיעורי הדף היומי. חמישה שיעורים במספר הוא מוסר מדי יום ביומו, בלי לפספס או לאחר לאף אחד מהם. מאות לומדים שומעים ממנו שיעורים בכל יום, החל משש בבוקר ועד לשעות הערב המאוחרות.

החברותא ביקש עזרה

"השיעור הראשון התחיל לפני יותר מחמש עשרה שנה, התחלתי במסכת חולין", הוא מספר. "זה התחיל כאשר החברותא שלי התחיל למסור שיעור בדף היומי וביקש ממני לעזור לו להכין את השיעור. אח"כ מישהו אחר ביקש ממני להחליף אותו.

"בהמשך ביקשו ממני לומר שיעור בשש בבוקר. זה היה חבר שמסר שם שיעור ולא הסתדר עם השעה המוקדמת. גם לי זה היה נראה קשה, אבל בכל זאת התחלתי. היו שם שלושה או ארבעה אנשים בשיעור, אחד היה רופא לב, השני היה רואה חשבון, ועוד שני אנשי מחשבים בכירים. המצב היה בהתחלה כזה, שהייתי מגיע בשש בבוקר בלי

להפסיד אף שיעור, כשהוא בחו"ל הוא מתקשר ומקשיב לשיעור בטלפון. נשאר על הקו עד לסיומו.

"לפני כמה זמן הוא עשה סיום על הש"ס, עמד בדמעות לפני הלומדים, ואמר: "מי יכול היום לומר אין לי זמן. מי שלא יכול בשעה שש - יש לו בשבע, מי שלא יכול בשבע - יש לו בשמונה. בחיים לא האמנתי שאני יכול לסיים מסכת והנה אני עומד ומסיים ש"ס..."

אבל לא רק בבית המדרש או ליד המחשב. "דיבר איתי השבוע מנתח ראש בבית החולים בלינסון, הוא סיפר לי שהוא הולך איתי כל בוקר צעידה של חמישה קילומטר. הייתי אצלו בקליניקה, הוא הראה לי את הגמ' שמונחת אצלו תדיר על השולחן".

הנשמה חיכתה לסיום השיעור

ויש גם רגעים בהם רואים בחוש עד כמה חשוב הלימוד לנשמה: "סבא של אשתי היה מגיע איתי לשיעור. בחג הסוכות האחרון ראיתי בתפילה שהוא חלש מאוד ובקושי מחזיק את הלולב. לקחתי אותו מייד לאחר השיעור לרופא, משם נשלחנו לצילום, כאשר מייד לאחר מכן הוא אושפז והורדם.

"חשבנו להתחיל עוד לפני תחילת המחזור, על מנת שעם תחילת המחזור השיעור כבר יהיה מבוסס. את השיעור הזה, החמישי במספר, התחלנו עם ארבעה לומדים, וברוך ה', ישנם היום קרוב לשלושים, כן ירבו".

הבכירים שלא מוותרים

קהל היעד שלו הוא אוכלוסיה ברמה גבוהה מאוד: "מדובר באנשים אינטליגנטיים ביותר, חלקם מכהנים בתפקידים בכירים במערכת הביטחון ובמקומות אסטרטגיים. חבר'ה בעלי כישרונות נדירים שהיו יכולים לפאר את היכלי הישיבות. המצב הזה מביא לכך שהשיעור חייב להיות ברמה גבוהה מאוד, מוכן היטב.

"יש אנשים שהצטרפו לשיעור, וסיפרו לי, שפעם הם היו בטוחים שאם בשעה שבע בבוקר הם לא יהיו בעבודה, העסק שלהם יתמוטט. מדובר באנשים שמעסיקים בחלקם מאות עובדים. היום הם נמצאים בשיעור של שמונה ורבע בבוקר, שיעור בו משתתפים כ-80-90 איש (שאגב, נהנים מכיבוד של קפה ועוגה לכולם), והם מספרים לי שהעסק רק מצליח יותר בזכות הלימוד. גם כשנגמר השיעור הם לא בורחים. נשארים עוד חצי שעה ולומדים הלכה, משנה, חומש וכו'.

"יש אנשים שהתחילו את השיעור בגיל 60, וסיפרו לי בדמעות, שמאז שעזבו את הישיבה בגיל 20, לא פתחו ספר עד עכשיו. היום הם אומרים שהם מחכים לרגע בו ייצאו לפנסיה כדי ללכת לכולל חצי יום ולהרחיב את שעות הלימוד".

מהפכת המתיבתא

לדבריו, לתופעה של הגמרות המבוארות ישנו חלק בשינוי האדיר: "אני עצמי יושב עם גמרא של עוז והדר פרטית שלי, זו שרשומות בשוליה שלל הערות שצינתי לעצמי במשך השנים, אבל רבים ממשתתפי השיעור יושבים עם ה'מתיבתא', או עם גמרות מקוצרות. מתיבתא זו גמרא אדירה, אנשים נהנים ממנה מאוד, זה עוזר להם להתרכז בשיעור, הם מסתכלים בהערות, וגם אם מפספסים משהו בשיעור, או החסירו שיעור, קל להם אחר כך להשלים. זה מהפך שאיפשר את הרציפות בלימוד ובעזרת זה אנשים מסיימים ש"ס..."

אגב, השיעור שלו משודר דרך הרשת וזוכה להצלחה מרובה גם שם: "יש בקרב המשתתפים אנשים בעלי עסקים בחו"ל. השיעור שלי מוקלט והם שומעים את השיעורים בכל רחבי העולם וכך משתתפים בשיעור. על פי הנתונים, ישנם כ-400 לומדים קבועים מדי יום דרך השיעורים המוקלטים, מכל רחבי תבל.

"יש לי גם לומד, בחור צעיר שהגיע באקראי לשיעור. הוא אדם שנמצא הרבה בחו"ל לרגל עסקיו, אבל מקפיד שלא

**הרב דוד קלופר (41),
תושב פתח תקווה, הוא
בוגר ישיבת אור ישראל.
"את החינוך לקפדנות
קיבלתי ממורי רבי ראש
הישיבה הגאון ר' יגאל רוזן
שליט"א", הוא מספר.
"מעולם הוא לא איחר**

**לתפילה או לשיעור בישיבה. את הדייקנות הזו
הוא הקנה גם לתלמידיו. אין ספק שבזכות
זה אני מצליח לעמוד בכל חמשת השיעורים
היומיים בהצלחה"**

**כמה חשוב השיעור? "אין אצלי כזה דבר
להפסיד שיעור. גם בשמחות המשפחתיות
כולם יודעים שאני מגיע אחרי השיעור. אגב,
אני מקפיד להשתתף גם בכל השמחות
המשפחתיות של אנשי השיעור, אבל גם זה
כמובן אחרי השיעור. ההתנהגות הזו מקרינה
גם על המשתתפים, גם בשמחות שלהם הם
לא מפסידים אף שיעור".**

"אבל לא זכיתי לסיים"

פעלו רחב ההיקף של הרב קלופפר, הביא גם את מרן ראש הישיבה הגר"ל שטינמן, להטריח עצמו להשתתף באחד מסיומיו, מעמד שהיה מרגש באופן יוצא דופן: "פעם הגיע אלי מרן הגר"ל שטינמן לסיום. כיבדתי אותו לסיים, זה היה במסכת כריתות. כשהוא הגיע ל"הי רצון" ובא לומר "כשם שזכינו לסיים", הוא נעצר ואמר "אבל לא זכיתי לסיים..."

אמרו לו הרבנים במקום, "הראש ישיבה, זה הסיום של הציבור, וראש הישיבה מייצג את הציבור". אבל הוא החווה כלפי ואמר, "הרב סיים? אז הרב צריך לומר את זה". לאחר הסיום הוא נותר במקום עוד שעה ארוכה ובירך את משתתפי השיעור ואת בניהם באופן אישי אחד אחד.

הביקור הזה אגב, השפיע באופן יוצא דופן על שומעי השיעור. "ניגש אלי אחד המשתתפים שהיה פושר מאוד בענייני דת, ואמר לי – 'הרב, מעולם מלא חוויתי חוויה רוחנית חזקה כמו לראות את הזקן הזה מסיים את המסכת'. מאז הוא עשה שינוי עצום, וכיום הוא לומד מדי יום סדר לימוד ארוך ומקיף".

סיום מסכת באמצע החתונה

לשיא ההתרגשות מגיע הרב קלופפר בסיפור הבא: "אחד הלומדים בשיעור, הוא מנכ"ל חברה גדולה וידועה, שהתחתן בזמן ששמע שיעורים אצלי. אמרתי לו, אתה צריך לעשות אצלך בחתונה סיום! הוא ניסה להתחמק ואמר לי 'אולי אבא שלי יסיים'. התעקשתי ואמרתי לו, 'לא! אתה תסיים'".

"החתונה נערכה במגדל דוד בירושלים, במעמד שועי עולם מכל רחבי תבל. ביום החתונה בצהריים היו חסרים לו עוד ארבעה דפים לסיום המסכת. ישבתי איתו ולמדנו יחד ארבע שעות ורק אח"כ יצא לצילומי החתונה.

"בשעה עשר וחצי בלילה הוא עצר את החתונה באמצע, אני חילקתי דפי גמרא והוא החל לערוך את הסיום. התחיל לומר את ה'הדרן עלך' והחל לבכות. לנוכחים הוא הסביר מדוע הוא בוכה: 'בסיום אנו אומרים 'דעתן עלך... ודעתך עלן, לא נתנשי מינך ולא תתנשי מינך'. זו הסיבה מדוע החלטתי לעשות את הסיום כאן באמצע החתונה. כתוב כאן שלא רק אנו הולכים עם המסכת, אלא גם המסכת היא זו שהולכת איתנו ושומרת עלינו. היא החיים שלנו".

"בהמשך במשך כחודשיים הוא שכב ער אבל לא יכל לדבר מפאת מצבו החמור. הייתי לידי הרבה ורק נסעתי לשיעורים. ביום האחרון, כשמצבו החמיר מאוד ונראה היה שזמנו קרב, הייתי חייב לומר שיעור. הלכתי לבית הכנסת והמשפחה החליפה אותו.

"זה היה ממש בשעות האחרונות והמשפחה דאגה שלא אהיה בפטירה. הלכתי לשיעור וחזרתי מייד בסיומו. בכניסה לחדרו בבית החולים, פגש אותי רופא ואמר לי שלא אירע שום שינוי במצבו מאז שהלכתי. נכנסתי לחדר, פתחתי את החלון כמו שמופיע ב'גשר החיים' שצריך לעשות ביציאת נשמה, אמרתי את הוידוי ובאותו רגע הוא נפטר. הוא ממש חיכה לי שאסיים את השיעור ואגיע".

כמים פנים אל פנים

הפופולאריות הבלתי רגילה של שיעורי הרב קלופפר, קשורה קודם כל לבהירות הרבה בה הוא מוסר את שיעוריו, אבל לא רק. "יש לי קודם כל קשר אישי מאוד עם האנשים. אני לא רב אלא מגיד שיעור, וחבר ברמה האישית של כל שומעי השיעור, וכמו שכתוב – כמים פנים אל פנים כן לב האדם. מעבר לכך, יש לי פשוט סיעתא דשמיא בלתי רגילה, וזאת כתוצאה מכך שאני מסור לעניין".

מה הכוונה סיעתא דשמיא? הנה דוגמא אחת: "לפעמים שואלים אותי שאלות במהלך השיעור, ואני עונה תשובה שמגיעה לי בפה, אין לי מושג מאיפה. אחר כך אני בודק ורואה שהיא מופיעה בראשונים או באחרונים. זו סיעתא דשמיא מיוחדת שיש לי רק בשיעורים. רגע אחרי השיעור הכח הזה פשוט נעלם".

גם משתתפי השיעור רואים בו חשיבות גדולה, ועורכים את הסיומים בהתאם. "כל סיום אצלנו עולה אלפי שקלים. בכל פעם כמה ממשתתפי הסיום תורמים אותו. מדובר בסיום עם ארוחה בשרית, ברמה של חתונה".

במהלך השנה ישנם לא מעט רגעים של התעלות רוחנית. אחד מאלו הוא בשיעור של מוצאי יום הכיפורים. "מוצאי יום כיפור, אנחנו עורכים את השיעור בערך בשעה 8, שזה שעה וחצי אחרי צאת הצום. מגיעים כמאה וחמישים איש ופותחים באופן ספונטני בשירה מלאת ערגה לתורה. זה דבר מרומם ומרגש באופן בלתי רגיל".